
Förvaltningsplan 2024-2026

Kollektivtrafikförvaltningen

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

INNEHÅLL

1	FÖRVALTNINGENS GRUNDUPPDRAG	3
1.1	Grunduppdrag enligt reglemente och lagstiftning.....	3
1.1.1	Övrigt gällande förvaltningens grunduppdrag	4
1.2	Förvaltningens organisationsschema	6
2	PLANERING OCH UPPFÖLJNING I FÖRVALTNINGEN.....	7
2.1	Planering	7
2.1.1	Regional utvecklingsstrategi	7
2.1.2	Västmanlands Regionala Trafikförsörjningsprogram	7
2.1.3	Trafikplan/Genomförandeplan 2030	8
2.2	Uppföljning.....	8
3	MÅL OCH UPPDRAG FRÅN FULLMÄKTIGE OCH NÄMND	9
4	FÖRVALTNINGSSPECIFIKA MÅL MED INDIKATORER OCH MÅLVÄRDE	10
5	PLAN FÖR GENOMFÖRANDE AV UPPDRAG OCH MÅLUPPFYLLELSE	12
6	EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR.....	15
6.1	Ersättningar	17
6.1.1	Beslutad ram	17
6.1.2	Beslutade ersättningar ur regionstyrelsens anslag.....	17
6.1.3	Fördelningen av ersättningen inom förvaltningen	17
6.1.4	Ramförändring jämfört med föregående års ram.....	17
6.2	Resultatreglering.....	18
6.3	Investeringar	18
6.4	Budget	19
7	INTERN KONTROLL	20
8	INTERN REFERENS	21
9	UNDERSKRIFTER	21

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

---

1 FÖRVALTNINGENS GRUNDUPPDRAK

1.1 Grunduppdrag enligt reglemente och lagstiftning

Region Västmanland är regional kollektivtrafikmyndighet i Västmanland. Myndigheten, med nämnd och förvaltning, bildades 1 januari 2012 i och med den nya lagen för kollektivtrafik. 1 januari 2015 tillkom även ansvaret för den särskilda kollektivtrafiken. Förvaltningens verksamhet är inriktad på att inom Västmanlands län och angränsande områden bedriva och utveckla den allmänna och särskilda kollektivtrafiken.

Utifrån kollektivtrafiknämndens ansvarsområden är förvaltningens grunduppdrag att:

- svara för strategiskt arbete inom området kollektivtrafik
- bereda övergripande strategiska kollektivtrafikfrågor inför beslut i regionfullmäktige
- upprätta underlag för, och lämna förslag till regionalt trafikförsörjningsprogram inför beslut i regionfullmäktige
- inom ramen för regionalt trafikförsörjningsprogram lämna uppdrag/beställning till aktiebolag och/eller enskild kommun som fått befogenhet att ingå avtal om allmän trafik
- besluta om allmän trafikplikt
- samverka med länets kommuner, organisationer, resenärer, företag och berörda myndigheter i kollektivtrafikfrågor
- inom sitt verksamhetsområde företräda länet gentemot statliga myndigheter och andra regioner
- avge yttrande på regionens vägnar i sådana ärenden som endast rör nämndens eget ansvarsområde och som inte är av principiell betydelse eller annars av större vikt
- löpande informera regionstyrelsen om strategiska kollektivtrafikfrågor
- rapportera om ekonomi, prestationer och kvalitet i enlighet med regionstyrelsens anvisningar
- noggrant följa utvecklingen inom kollektivtrafikområdet
- verka för forskning och utveckling inom kollektivtrafikområdet

---

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

1.1.1 Övrigt gällande förvaltningens grunduppdrag

Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafiknämnden ansvarar för att verkställa Region Västmanlands uppdrag kring den regionala kollektivtrafiken. Nämnden ansvarar för beställarstyrning av regional kollektivtrafik för länsinvånarna och bedriver övergripande strategiskt arbete för kollektivtrafikens utveckling i länet. Det är ett arbete som sker i samverkan med kommunerna i Västmanland. Nämndens uppdrag beskrivs i Reglemente för Kollektivtrafiknämnden 2022-2026, fastställt av fullmäktige 2022-06-14 § 86. Nämnden har 7 ledamöter och 7 ersättare. Mandatperioden är 2022-10-15—2026-10-14.

Kollektivtrafikförvaltningen

Förvaltningens verksamhet ska bidra till att uppnå de mål som finns i Regionplanen, Regionala utvecklingsstrategin och Trafikförsörjningsprogrammet samt förverkliga nämndens uppdrag och verkställa nämndens beslut. Dessutom arbetar förvaltningen på uppdrag av länets kommuner, både gällande allmän och särskild kollektivtrafik. Förvaltningen administrerar, planerar, upphandlar, marknadsför, säljer och utvärderar beställd trafik. Verksamheten baseras på två viktiga grunder - samhällsnytta och kundnytta, som utgår från medborgare och resenärer. Grunden ligger i att kollektivtrafiken är ett viktigt instrument för kommunernas och regionens utveckling. Förvaltningens uppdrag är alltså att identifiera och möta medborgarnas behov av kollektivtrafik inom de ekonomiska ramar som förvaltningen har att förhålla sig till.

Den allmänna kollektivtrafiken innefattar regionala tåg- och busslinjer, inomkommunal trafik och stadstrafik, anropsstyrd trafik samt kompletteringstrafik. Särskild kollektivtrafik omfattar sjukresor, färdtjänst, omsorgsresor samt särskild skolskjuts. För särskild kollektivtrafik innebär förvaltningens uppdrag att planera och samordna resor, samt administrera och utveckla verksamheten. Även upphandling av persontransporttjänster omfattas av uppdraget. I förvaltningens ansvar ingår även att besluta om tillstånd för färdtjänst (för i dagsläget Västerås och Sala). För vissa kommuner utförs även skolskjuts.

Samverkanspartners

Svealandstrafiken AB

Bolaget bedriver linje- och stadstrafik med buss i Västmanlands och Örebro län på uppdrag av respektive regions kollektivtrafikmyndighet. Bolaget har även upphandlat trafiktjänster och delar av trafikutbudet köper bolaget från privata entreprenörer. Bolaget ägs av Region Västmanland och Region Örebro län (50 % vardera).

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

Tåg i Bergslagen AB

Bolaget samordnar och upphandlar tågtrafiken i Bergslagsområdet, med viktiga anslutningar till knutpunkter som till exempel Västerås, Örebro, Falun och Borlänge. Trafiken utförs av upphandlad operatör. Bolaget ägs av regionerna Västmanland, Gävleborg, Örebro och Dalarna (25 procent vardera).

Mälardalstrafik AB

Bolagets uppdrag är upphandling, förvaltning och utveckling av regional tågtrafik i Mälardalsregionen i samverkan med ägarnas regionala kollektivtrafikmyndigheter. Periodkortsprodukten för trafiken heter Movingo. Bolaget ägs gemensamt av regionerna Stockholm (35 %), Sörmland (13 %), Uppsala (13 %), Västmanland (13 %), Örebro (13 %) och Östergötland (13 %).

AB Transitio

AB Transitio samägs av landets alla regioner förutom Gotland. Bolaget har som huvuduppgift att stödja ägarna med anskaffning och finansiering av spårfordon och reservdelar, uthyrning till ägare samt förvaltning av fordon och högvärdeskomponenter. Västmanlands ägarandel uppgår till 5 %.

Oslo-Stockholm 2.55 AB

Bolaget har som mål att det ska etableras tågtrafik mellan Oslo och Stockholm via Mälardalen med en restid under tre timmar. Bolagets uppgift är att verka för en bättre infrastruktur och trafikering. Bolaget ägs gemensamt av Region Västmanland (16,7 %), Region Värmland, Region Örebro län, Karlstad kommun, Västerås kommun och Örebro kommun.

Västmanlands Lokaltrafik AB

Bolaget bedriver ingen verksamhet utan har förvaltat långsiktigt ingångna avtal. Bolaget ägs till 100 % av Region Västmanland. Styrelsen har fått i uppdrag att avveckla bolaget och beräknas likvideras under år 2023.

Svensk Kollektivtrafik

Svensk Kollektivtrafik är en bransch- och intresseorganisation för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och länstrafikbolagen i Sverige.

Samtrafiken i Sverige AB

Samtrafiken ägs av alla regionala kollektivtrafikmyndigheter samt merparten av de kommersiella trafikoperatörerna. Samtrafikens ambition är att vara branschledande inom tre fokusområden: kollektivtrafikdata, branschstandarder och kombinerat resande. De erbjuder tjänster inom informations- och biljettlösningar för kollektivtrafikbranschen i syfte att skapa ett gemensamt mervärde för ägarna för att gynna både trafikaktörer och resenärer. Västmanlands ägarandel uppgår till 2 %.

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

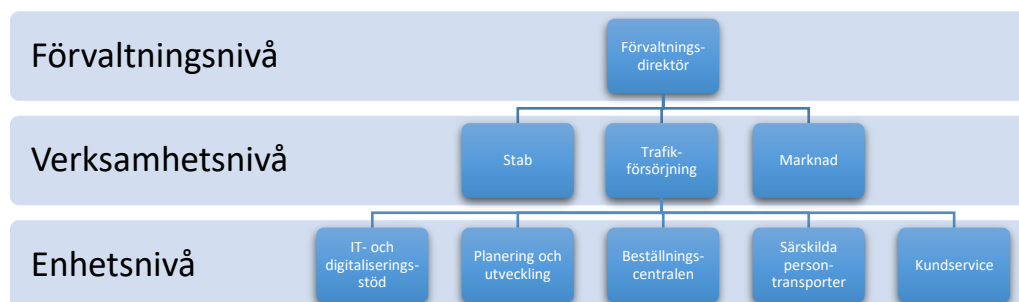
Mälardalsrådet

Mälardalsrådet består av regionala kollektivtrafikmyndigheter, länsplaneupprättare och kommuner i de sju regionerna Stockholm, Uppsala, Västmanland, Örebro, Sörmland, Östergötland och Gotland. Mälardalsrådet driver medlemmarnas frågor för konkreta resultat inom infrastruktur, kompetensfrågor, innovation, maritim samverkan och internationella jämförelser. Samverkan sker bland annat inom ramen för En Bättre Sits (EBS), ett brett transportpolitiskt samarbete. Aktörerna för EBS tar fram en gemensam systemanalys över behov av transportinfrastruktur utifrån ett storregionalt perspektiv av gods- och persontransporter.

Upphandlade transportörer

För serviceresor upphandlas transporttjänster via taxi- och/eller bussbolag.

1.2 Förvaltningens organisationsschema

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

---

2 PLANERING OCH UPPFÖLJNING I FÖRVALTNINGEN

2.1 Planering

Förvaltningsplanen för Kollektivtrafikförvaltningen utgår från "Regionplanen 2024-2026" samt "Västmanlands Regionala Trafikförsörjningsprogram". Förvaltningsplanen beskriver förvaltningens grunduppdrag samt mål, uppdrag, åtgärder för att nå målen och ekonomisk ersättning som gäller för kommande planperiod.

Förvaltningen fokuserar på en tydlig målstyrning av verksamheten. Målstyrning behövs för att hela organisationen på ett strukturerat sätt ska dra åt samma håll och fokusera på samma mål. Alla medarbetare måste vara medvetna om sitt ansvar och sin roll för att organisationen som helhet ska nå uppsatta mål. Att arbeta över enhetsgränser och i samverkan med samarbetspartners uppmuntras. Förvaltningsplanen bryts ner i verksamhets- och enhetsplaner.

2.1.1 Regional utvecklingsstrategi

Visionen för den Regionala utvecklingsstrategin är "Ett livskraftigt Västmanland genom hållbar utveckling". Visionen ska uppnås genom arbete inom tre målområden som alla bidrar till en hållbar utveckling; ett välmående Västmanland, ett tillgängligt Västmanland och ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt. I målområdet "Ett tillgängligt Västmanland" ingår att marknadsandelen av det motoriserade resandet ska öka. Ur ett länsperspektiv är det prioriterat med en kollektivtrafik som möjliggör resande inom hela länet.

2.1.2 Västmanlands Regionala Trafikförsörjningsprogram

Kollektivtrafiknämnden är enligt lag skyldiga att ta fram och kontinuerligt revidera ett trafikförsörjningsprogram för länet. Kollektivtrafikmyndigheten har under åren 2020 och 2021 arbetat fram ett reviderat program i samråd med kommuner och berörda aktörer i länet. Det reviderade trafikförsörjningsprogrammet beslutades av Regionfullmäktige 2021-09-21. Det övergripande målet i programmet är att år 2030 nå 30 % marknadsandel av det motoriserade resandet. Trafikförsörjningsprogrammet och Regionplanen är förvaltningens mest centrala styrdokument.

Trafikförsörjningsprogrammet innehåller tre centrala målområden:

- Smart kollektivtrafik
- Användbar kollektivtrafik
- Attraktiv region

Utifrån trafikförsörjningsprogrammet ska bland annat bekväm och tillförlitlig tågtrafik hantera de större resandevolymer inom och utanför länet, kompletterat med en väl utbyggd busstrafik i och omkring våra större tätorter för det lokala resandet. På landsbygden ska allt fler anpassade tjänster utvecklas som möjliggör ett hållbart resande. Programmets mål följs upp genom flera relevanta indikatorer som tillsammans ger en samlad bedömning av måluppfyllelse.

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

2.1.3 Trafikplan/Genomförandeplan 2030

Västmanlands regionala trafikförsörjningsprogram antogs av Regionfullmäktige i september 2021. Utifrån programmet är en genomförandeplan Västmanland/trafikplan 2030, under framtagande. Genomförandeplanen har inte egna mål och delmål utan verkar för att Trafikförsörjningsprogrammets mål och delmål uppfylls samt målen i den Regionala utvecklingsstrategin.

2.2 Uppföljning

Uppföljning av verksamheten sker på många olika sätt, formellt genom rapportering till nämnden. På förvaltningen finns en ledningsgrupp som ansvarar för styrningen av förvaltningen. Uppföljning sker genom såväl tertialrapporter som årsrapport, vid arbetsplatsträffar och samverkansmöten med fackliga organisationer samt andra intresseorganisationer. Externt sker uppföljning bland annat via tjänstemannadialoger och länsdelssamråd samt samverkansmöten.

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

3 MÅL OCH UPPDRAG FRÅN FULLMÄKTIGE OCH NÄMND

Mål och uppdrag	Regionfullmäktige	Nämnd
Mål	Invånarna är nöjda. Tjänsterna håller god kvalitet och länet utvecklas positivt.	Invånarna och resenärerna är nöjda. Tjänsterna är av god kvalitet och är hållbara.
Uppdrag	9. Under planperioden ska kollektivtrafiknämnden identifiera behov av länsöverskridande trafik i samverkan med berörda grannlän. 10. Under planperioden ska kollektivtrafiknämnden arbeta med utveckling av kapacitetsstark kollektivtrafik. 11. Under 2024 ska Kollektivtrafiknämnden verka för fler trygghetsåtgärder i kollektivtrafiken. 12. Under planperioden ska regionala utvecklingsnämnden och övriga nämnder arbeta med att verkställa intentionerna i RUS:en internt i Region Västmanland och tillsammans med länets kommuner och andra intressenter. 17. Regionala utvecklingsnämnden ska, i dialog med regionstyrelsen och kollektivtrafiknämnden, under planperioden tillsammans med övriga intressenter arbeta vidare med kort- och långsiktiga trafiklösningar för Finnsläppen, inklusive tågstopp. Tillsammans med intresserade kommuner ska regionen agera för att tågstopp så snabbt som möjligt blir en del av Trafikverkets planeringsunderlag. Detta uppdrag ersätter uppdrag 11 från RF 2023. <u>Uppdrag givna i reviderad RF 2023-2025:</u> 7. Under planperioden ska regionstyrelsen och samtliga nämnder bidra till hälsofrämjande insatser som leder till ett förbättrat hälsoläge i länet. 9. Under planperioden ska kollektivtrafiknämnden arbeta för att öka tryggheten inom kollektivtrafiken. 13. Under planperioden ska regionstyrelsen och samtliga nämnder arbeta för ett bättre näringslivsklimat i Västmanland. 35. Använda modellen för effekthemtagning vid investeringar och nya arbetssätt. Effekthemtagningar ska realiseras och redovisas.	1. Undersöka möjligheter till mer flexibel Kollektivtrafik 2. Undersöka möjligheten till autonom kollektivtrafik. 3. Utveckla kollektivtrafiken med syfte att stärka den regionala arbetsmarknaden och förbättra förutsättningarna för tillväxt på bästa sätt. 4. Arbeta vidare med resultatet av genomlysningen av Svealandstrafiken.
Mål	Medarbetare stannar och utvecklas i Region Västmanland	Medarbetare har rätt kompetens och utvecklas i förvaltningen
Uppdrag	<u>Uppdrag givna i reviderad RF 2023-2025:</u> 36. Under planperioden ska regionstyrelsen och samtliga nämnder prioritera arbetet för att få en välmående personal och självständig bemanning.	
Mål	Regionen ska uppnå fastställt ekonomiskt resultat	Förvaltningen ska uppnå fastställt ekonomiskt resultat
Uppdrag	25. Under hela planperioden ska regionstyrelsen och samtliga nämnder fortsätta arbetet med att effektivisera och förbättra tjänster, arbetssätt och administration för att uppnå ökad effektivitet och sänkt kostnadsökningstakt för regionen som helhet. 26. Under hela planperioden ska regionstyrelsen och samtliga nämnder arbeta för att öka regionens intäkter. 27. Under 2024 ska regionstyrelsen och samtliga nämnder se över gällande övergripande styr- och uppföljningsdokument som kan upphöra att gälla alternativt omhändertas på ett annat sätt.	5. Öka reklamintäkterna. 6. Arbeta för en ekonomi i balans.

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

4 FÖRVALTNINGSSPECIFIKA MÅL MED INDIKATORER OCH MÅLVÄRDE

Mål	Indikator	Målvärde År 2024	Nuläge År 2022	Redovisas
Förvaltningen har nöjda invånare och resenärer.	Kollektivtrafikens marknadsandel	18 %	15 % K: 19 % M: 12 %	Delår, År
	Andel invånare som är nöjda med kollektivtrafiken	65 %	50 % K: 49 % M: 51 %	Delår, År
	Andel resenärer som är nöjda med den allmänna kollektivtrafiken	75 %	62 % K: 59 % M: 66 %	Delår, År
	Andel av resenärerna som upplever sig trygga vid resa med allmän kollektivtrafik	75 %	72 % K: 67 % M: 78 %	Delår, År
	Andel resenärer som är nöjd med serviceresor, hela resan	90 %	89 %	Delår, År
	Andel av resenärer som upplever trygghet vid sjuk- och färdtjänstresa	80 %	79 %	Delår, År
Förvaltningens tjänster är av god kvalitet och är hållbara.	Andel inställda turer inom tågtrafiken*	8 %	13,8 %	Delår, År
	Andel inställda turer inom busstrafiken**	0,2 %	0,3 %	Delår, År
	Punktlighet inom tågtrafik. Gäller från 2023***	90 %	84 %	Delår, År
	KWh/fordonskilometer, busstrafik	4,5	4,6	Delår, År
	KWh/fordonskilometer särskilda persontransporter, taxi	0,5	0,5	Delår, År
Medarbetare stannat och utvecklas i förvaltningen	Sjukfrånvaro	6,0 %	8,5 %	Delår, År
	Hållbart medarbetarengagemang (HME-index)	75	71	År
Förvaltningen ska uppnå fastställt ekonomiskt resultat	Prognos/utfall ekonomiskt resultat för Kollektivtrafikförvaltningen	+0	+29 mnkr	Delår, År

*Avser helt inställda turer inklusive planerat inställda turer

**Avser helt eller delvis inställda turer

*** Avser max 5.59 minuters försening vid ankomsttid

Antalet resor med buss har en positiv ökning under år 2023. Marknadsandelen av det motoriserade resandet har ökat något under år 2023 och beräknas öka under kommande år. Målet är att nå 30 % år 2030.

Kundnöjdheten hos resenärer inom allmän kollektivtrafik samt hos invånarna har under år 2023 ökat. Målet är fortsätta att öka nöjdheten under kommande år. Kundnöjdheten för sjuk- och färdtjänstresor ligger på en stabil och hög nivå och målet är att ligga kvar på den höga nivån.

Tryggheten hos resenärerna har ökat under år 2023. Målet är att öka tryggheten än mer för både resenärer inom allmän kollektivtrafik och för sjuk- och färdtjänstresor.

Andel inställda turer inom busstrafik har minskat under år 2023 och målet för 2024 sätts till samma nivå som utfallet i delårsrapport 2, år 2023. Andelen inställda turer inom tågtrafik har under år 2023 ökat på Bergslagsbanan och Svealandsbanan, men minskat på Uven. Ny tågoperatör inom Bergslagspendeln, nya tåg samt fler utbildade lokförare bör bidra till att andelen inställda turer minskar.

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

Punktlighet inom tågtrafik följs upp från och med år 2023. Punktligheten varierar mellan olika tågsträckor. Målet för år 2024 är att höja punktligheten med 5,5 procentenheter i jämförelse med utfallet i delårsrapport 2, år 2023.

KWh/fordonskilometer för busstrafik beräknas minska. 17 elbussar har införskaffats under åren 2022 och 2023, som får helårspåverkan under år 2024. Ett antal äldre biogasbussar som har använts i Region Örebro kommer att flyttas till Västmanland. Dessa bussar har en högre biogasförbrukning, vilket kommer att påverka kWh/fordonskilometer negativt. Det långsiktiga målet är att kWh/fordonskilometer ska minska än mer.

Målet för KWh/fordonskilometer för särskild kollektivtrafik sätts till samma som utfallet år 2022. Inför upphandling av nytt transportavtal från och med november år 2025 kommer krav på lägre utsläpp att ställas och då beräknas KWh/fordonskilometer att minska.

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

5 PLAN FÖR GENOMFÖRANDE AV UPPDRAG OCH MÅLUPPFYLLELSE

Kollektivtrafiken ska tillgodose invånarnas behov av resor inom och utanför regionen och bidra till att underlätta arbets- och skolpendling, fritidsresor och resor till olika samhällsfunktioner. Trafiksystemet ska vara effektivt, robust och dra nytta av digital och teknisk utveckling. Som resenär ska man kunna lita på att tåg och bussar går i tid och kommer fram i tid på ett säkert sätt. Att resa med kollektivtrafiken ska vara enkelt, tryggt och lättillgängligt.

Trafiksystemet ska vara samordnat så att det är lätt att resa inom Sverige. Trafiken ska vara pålitlig, modern och bidra till ett hållbart samhälle. Kollektivtrafiken bidrar på detta sätt till tillväxt, arbetsmarknadsförstoring samt möjlighet till näringslivets kompetensförsörjning.

Inom tågtrafiken har antalet inställda turer varit högt de senaste åren, vilket framför allt beror på brist på förare samt ombord- och underhållspersonal. Brister finns även i underhåll av fordon och infrastruktur. Bristande punktlighet och robusthet gör det svårt att behålla resenärer eller attrahera nya. Att förenkla resandet med exempelvis enkla biljettlösningar och tydlig information är ett arbete som måste fortgå. En stor utmaning är det ekonomiska läget. De kommande åren kommer att innebära ett stramt ekonomiskt läge och kräva tuffa prioriteringar. I regionplanen finns flera uppdrag ämnade att bryta kostnadsutvecklingstakten för att nå en ekonomi i balans. För kollektivtrafiknämndens del innebär det att ett arbete är påbörjat för att minska kostnaderna och öka intäkterna inom trafikutbudet samt göra en översyn av personal- och övriga kostnader. Detta samtidigt som resenärerna återkommer, det finns ett behov och en vilja att resa kollektivt och att använda våra tjänster.

Tillsammans med de ambitionshöjningar i utökad tågtrafik som gemensamt med grannlänerna är beslutade för de kommande åren, krävs en långsiktig finansiering där andelen som täcks av skatteintäkter inte kan öka. Utmaningar finns även med att få en restid som är konkurrenskraftig. Västmanland har brister i infrastrukturen som påverkar både tåg- och busstrafiken. Här pågår ett arbete inom ramen för SRB och RUN som Kollektivtrafiknämnden i allra högsta grad bidrar till.

En god infrastruktur och en smart, effektiv och attraktiv kollektivtrafik är framgångsfaktorer för kollektivtrafiken i Västmanland. Bussar och tåg ska vara punktliga och resandet ska vara tryggt och säkert. Den som väljer att åka kollektivt ska veta att man kommer fram på utsatt tid. För att underlätta detta krävs bland annat smartare trafiklösningar samt bättre underhåll på vägar och järnvägar, där kommunerna och Trafikverket är möjliggörare i stor utsträckning. Förbättring av bland annat räls och snabbare framkomlighet i busstrafiken behöver prioriteras för att få en mer attraktiv kollektivtrafik. Kompetensförsörjningsfrågan är aktuell då företag såväl som organisationer och offentlig sektor har svårt att hitta rätt arbetskraft. Kollektivtrafiken ska i större utsträckning ses som ett verktyg för att bidra till bättre kompetensförsörjning. Samtidigt är kompetensförsörjningen inom både tåg- och busstrafiken kritisk. Ett aktivt arbete med kompetensförsörjningsfrågan är

---

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

nödvändig i förvaltningens egna verksamheter samt de delägda bolagen såväl som inom upphandlad trafik. Under år 2023 genomförs en genomlysning av Svealandstrafiken med syfte att säkerställa en så effektiv trafik som möjligt. Eventuella lämpliga slutsatser och åtgärdsförslag ska tillsammans med Regionstyrelsen arbetas vidare med och implementeras under planperioden.

Anropsstyrd trafik finns för dem som bor långt ifrån en hållplats. Behovet av mer flexibel kollektivtrafik på landsbygden ska undersökas under planperioden.

Kollektivtrafiken är en central del att utveckla för att länet ska bli framgångsrikt. Cykel, bil och kollektivtrafik ska vara lätt att kombinera på det sätt som passar resenären. Målet är att fler ska kunna jobba, bo och leva var de vill. Kollektivtrafiken ska vara en självklar och aktiv del i samhällsplaneringen. I de stråk där det finns stort resandeunderlag behöver den kapacitetsstarka kollektivtrafiken utvecklas. Det måste göras i nära samarbete med kommunerna, främst Västerås stad. De nyligen antagna planeringsprinciperna ger förutsättningar för bättre transparens och utveckling av stråk. Västmanlands geografiska läge skapar möjlighet för många viktiga målpunkter också utanför länets gränser. Redan idag finns gränsöverskridande trafik till alla grannlän. Den trafiken kan dock utvecklas ytterligare. Detta är särskilt tydligt i de norra och västra länsdelarna.

Serviceresorna håller redan idag hög kvalitet. Målsättningen är att behålla nivån och i delar utveckla ytterligare, varje misstag kan få konsekvenser. Teknisk utveckling som främjar måluppfyllelse ska bejakas samtidigt som kostnadseffektiviteten måste beaktas och regelverk anpassas/efterlevas för att stävja eventuellt missbruk. Samtidigt finns ett fortsatt behov av att tillgängliggöra den allmänna kollektivtrafiken för att bidra till att insteget i exempelvis färdtjänst sker senare i livet. Mer tillgänglig kollektivtrafik bidrar också till ytterligare resealternativ till de personer som redan reser med någon serviceresor. Regionen ser gärna ett länsgemensamt regelverk samt att fler kommuner överlåter utförandet av färdtjänstresor till regionen. Otryggheten är för stor inom kollektivtrafiken. Alltför många uppger att de inte är helt trygga att resa med kollektivtrafiken. Insatser måste göras brett. Resenärer ska känna sig trygga och ingen ska behöva välja bort kollektivtrafiken till följd av otrygghet. Ett arbete är påbörjat och ytterligare steg för ökad trygghet kommer att tas under året. Pandemin och den senaste tidens oroligheter i omvärlden sätter också ljuset på hur samhällsviktig kollektivtrafiken är. Det nya säkerhetsläget ställer delvis nya krav på kollektivtrafiken och kommer att vara ett närvarande perspektiv under året och planperioden. När det kommer till val av exempelvis bränsleslag måste redundansen och beredskapsperspektivet vägas in.

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

Nr	Aktivitet	Tidplan	Ansvarig
RF23-7 KTN-1	Möjliggöra kombinerad mobilitet	Q4 2025	Verksamhetschef Trafikförsörjning
RF23-7 RF24-12	Utreda förutsättningar och möjligheter till ett gemensamt regelverk för färdtjänst, för samtliga kommuner i Västmanland	Q4 2024	Verksamhetschef Trafikförsörjning
RF23-9 RF24-11	Genomföra åtgärder utifrån analysen av resultatet från Kollektivtrafikbarometern om trygghet.	Q4 2024	Verksamhetschef Trafikförsörjning
RF23-13 RF24-10,11	Uppdatera trafikförsörjningsprogrammet	Q1 2026	Verksamhetschef Trafikförsörjning
RF23-17 KTN-3	Arbeta vidare med och utifrån ÅVS (åtgärdsvalsstudie) för kort- och långsiktiga trafiklösningar för Finnslätten i dialog med RUN och RS samt med övriga intressenter.	2024 -2026	Förvaltningsdirektör
RF24-10 KTN-1	Undersöka möjligheter till utökad anropsstyrd trafik.	2024 -2026	Verksamhetschef Trafikförsörjning
RF24-10 KTN-2	Undersöka möjligheten att införa autonoma fordon.	2024 -2026	Verksamhetschef Trafikförsörjning
RF24-10	I enlighet med antagna planeringsprinciper ta fram uppdragsbeskrivning per stråk samt syfte med linjen.	2024 -2026	Verksamhetschef Trafikförsörjning
RF24-10,11	Kvalitetssäkra trafiken inom särskild kollektivtrafik.	2024 -2026	Verksamhetschef Trafikförsörjning
RF24-11	Införa ny VL app med förbättrad användarmöjlighet.	Q4 2024	Verksamhetschef Marknad
RF24-25	Upphandla systemstöd för särskilda persontransporter samt app	Q4 2024	Verksamhetschef Trafikförsörjning
RF24-25	Upphandla och implementera nytt biljettsystem	Q4 2024	Verksamhetschef Trafikförsörjning
KTN24-4	I samverkan med Regionstyrelsen, omhänderta resultatet för fortsatt arbete med slutsatserna av genomlysningen samt utarbeta avtal med Svealandstrafiken.	Q4 2024	Förvaltningsdirektör
RF23-36	Utveckla chef- och ledarskap	2024 -2026	Samtliga chefer
RF23-36	Utveckla medarbetarskapet	2024 -2026	Samtliga chefer
RF23-36	Öka kunskapen om uppdrag och mål	2024 -2026	Samtliga chefer
RF23-36	Aktivt arbeta med att sänka sjukskrivningstalet	2024 -2026	Samtliga chefer
RF23-36	Verka för att vara en hälsofrämjande arbetsplats	2024 -2026	Samtliga chefer
RF24-25	Effektivisera administrationen och förbättra arbetssätt och tjänster	2024 -2026	Samtliga chefer
RF24-25	Använda AI som ett verktyg för att automatisera kundservicefunktionen	2024 -2026	Verksamhetschef Trafikförsörjning
RF24-25	Effektivisera arbetssätt i samband med införande av nytt systemstöd för särskilda persontransporter	Q4 2025	Verksamhetschef Trafikförsörjning
RF24-25	Öka digitalisering av processer	2024 -2026	Samtliga chefer
RF24-25	I samband med införande av nytt biljettsystem erbjuda samordnade produkter för buss och tåg	2024 -2026	Verksamhetschef Marknad
RF24-25,26 KTN-6	Arbeta för en ekonomi i balans.	Q4 2024	Enhets- och verksamhetschefer
RF24-26 KTN-5	Öka intäkterna för reklamförsäljning.	2024 -2026	Verksamhetschef Marknad
RF24-27	Genomföra översyn av gällande övergripande styr- och uppföljningsdokument	Q4 2024	Samtliga chefer

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

6 EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Trafiken finansieras av både offentliga medel, från regionen och kommunerna, och av biljettintäkter eller egenavgifter från resenärerna. Förvaltningen får även intäkter från försäljning av reklam på bussar och väderskydd. Förvaltningens Kundcenter arbetar aktivt ut mot länets invånare med försäljning och upplysning. Kundcenter är dessutom ombud åt flera andra kollektivtrafikleverantörer, vilket ger intäkter till verksamheten. Egenavgiften på sjukresor höjs år 2024 med 20 %, från 100 kr till 120 kronor/resa och samtidigt höjs högkostnadstaket för sjukresor med 20 % från 1 800 kr till 2 160 kr.

Kommunerna betalar för den inomkommunala trafiken. Beräkningen sker under våren året före budgetåret. Intäkterna fördelas per linje och baseras på utfall föregående år. Trafikkostnader beräknas, efter kommunernas beställning av trafik, av Svealandstrafiken AB och fastställs av Kollektivtrafiknämnden. Trafikkostnaden för den regionala trafiken beräknas på samma sätt som för den inomkommunala trafiken och finansieras via regionbidrag. Taxorna uppräknas med LPIK. En översyn av modellen planeras under planperioden.

Täckningsgraden för den allmänna trafiken är biljettintäkter i förhållande till bruttokostnader för den beställda trafiken. Subventioneringsgraden på helheten ska minska. Administrativa kostnader för den allmänna kollektivtrafiken finansieras via den skatteväxling som skedde år 2012 från kommunerna till regionen. Preliminär transportkostnad för serviceresor beräknas under våren året innan budgetåret med justering under hösten. Löpande avstämningar sker månatligen och avslutas med en slutreglering baserad på faktisk årskostnad. Resenärerna betalar egenavgift för serviceresor. Storleken på egenavgiften är olika beroende på trafikslag och kommun.

Ökade räntekostnader påverkar kostnaderna kraftigt för både buss- och tågtrafik. Ökade drivmedelskostnader påverkar busstrafiken. Övrig inflationsökning påverkar också kostnaderna negativt. Kostnader för tågtrafik via Tåg i Bergslagen ökade kraftigt år 2023 med anledning av anskaffning av nya tåg som erbjuder större kapacitet. Kostnaderna kommer att öka än mer år 2024 med anledning av nytt trafikavtal med ny operatör samt införande av ny fördelningsmodell för kostnaderna mellan ägarna. Det nya operatörsavtalet innebär bland annat att biljettintäkterna går till Tåg i Bergslagen och ägarna i stället för till operatören. Nivån på biljettintäkterna är därför något osäker. För att delvis finansiera ökade kostnader inom tåg- och busstrafik har förvaltningen fått ta del av det extra anslag om 32 miljoner kronor som är avsatt i regionplanen för finansiering av utökad kollektivtrafik med mera. Detta anslag räknas med i förvaltningsplan och budget.

Det finns fortfarande stora brister i leveransen av tågtrafik, bland annat till följd av lokförarbrist. I 2023 års budget är kostnaderna för tågtrafik lägre på grund av

---

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

planerat inställd trafik. I 2024 års budget beräknas trafiken att gå som planerad, vilket medför ökade kostnader.

I budgeten ingår kostnader för skatt på biogas. För Region Västmanland är det angeläget att en ny skattebefrielse kommer på plats vilket också Regeringen arbetar för. Om skattebefrielsen återinförs, blir kostnaderna lägre.

Det är en utmaning att nå en budget i balans. Ett brett arbete är påbörjat för att minska kostnaderna och öka intäkterna inom trafikutbud samt översyn av personal- och övriga kostnader.

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

6.1 Ersättningar

6.1.1 Beslutad ram

Fullmäktige har beslutat om följande ram för Kollektivtrafiknämnden:

År 2024	359,8 mnkr
År 2025	359,8 mnkr
År 2026	362,3 mnkr

6.1.2 Beslutade ersättningar ur regionstyrelsens anslag

Utöver ovanstående beslutad ram tillskjuter Regionstyrelsen 32 mnkr från Regionstyrelsens anslag för utökning av kollektivtrafik (MÅLAB mm).

6.1.3 Fördelningen av ersättningen inom förvaltningen

Nedan redovisas hur regionersättningen har fördelats inom förvaltningen:

	Allmän kollektivtrafik	Sjukresor
År 2024, ram	242,2 mnkr	117,6 mnkr
År 2024, RS-anslag	32 mnkr	0 mnkr
År 2025	242,2 mnkr	117,6 mnkr
År 2026	243,9 mnkr	118,4 mnkr

6.1.4 Ramförändring jämfört med föregående års ram

Ram år 2024

Ram 2023	351,3 mnkr
LPIK uppräknig 4,1 % - besparingskrav 1,7 %. Uppräknig netto 2,4 %.	8,4 mnkr
Utökning ram från RS, friskvårdsbidrag	0,1 mnkr
Summa ram år 2024	359,8 mnkr

Ram år 2025

Ram 2024	359,8 mnkr
LPIK uppräknig 0,0 %	0 mnkr
Summa ram år 2025	359,8 mnkr

Ram år 2026

Ram 2025	359,8 mnkr
LPIK uppräknig 1,7 % - besparingskrav 1,0 %. Uppräknig netto 0,7 %.	2,5 mnkr
Summa ram år 2026	362,3 mnkr

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

6.2 Resultatreglering

Regionfullmäktige reviderade och fastställde 2020-06-16 Region Västmanlands resultatregleringsmodell. Genom resultatregleringsmodellen skapas ekonomiska incitament för bättre resursutnyttjande och följsamhet till gällande regler, eftersom modellen ger möjlighet att frångå det ettårsperspektiv som idag gäller för budgeterade medel. Modellen kan därigenom bidra till ett större ansvarstagande för verksamhetens resultat och medverka till ett effektivare resursutnyttjande samt bidra till att uppnå god ekonomisk hushållning. Resultatreglering tillämpas för bland annat Kollektivtrafiknämnden. 100 % av över- och underskott stannar i verksamheten. För att fastställa ett resultat behöver hänsyn tas till verksamhetens måluppfyllelse. Resultatreglering är en del i bokslutsdialogen och fastställs av Regionfullmäktige. Vid underskott ska en åtgärdsplan upprättas och återställande av underskott ska ske inom tre år.

Kollektivtrafiknämndens resultatreglering uppgår till ett positivt saldo på 24,6 miljoner kronor. Framställan om anspråktagande av dessa medel sker till Regionstyrelsen. Beviljade medel ska hållas särskilda från övriga kostnader och får inte vara kostnadsdrivande.

6.3 Investeringar

Inventarier och utrustning: Förvaltningens planeringsramar för inventarier och utrustning uppgår till 5 miljoner kronor år 2024, 5 miljoner kronor år 2025 och 5 miljoner kronor år 2026. Nedan framgår större planerade investeringar år 2024 samt förväntad effekt av dessa. För åren 2025 och 2026 är behovet ytterligare investering i digitala hållplatsskärmar.

Större investeringar > 1 mnkr	Ny- eller reinvestering	Orsak*	Investerings- belopp (mnkr)	Förväntad effekt
Systemstöd särskilda persontransporter	Reinvestering	Föråldrad teknik	3,0	Ökad kundnöjdhet Effektivare verksamhet
Digitala hållplatsskärmar, tillgänglighetsanpassade	Reinvestering	Föråldrad teknik	2,0	Ökad kundnöjdhet

*Orsak enligt klassificering i investeringsverktyget PerMit

Nuvarande avtal för biljettsystem förfaller i november år 2024. Upphandling av biljettsystem påbörjades i slutet av år 2022. Investeringskostnaden för nytt biljettsystem finns med i regionens långtidsplan.

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

6.4 Budget

Resultaträknng	Budget 2024	Budget 2023	Skillnad	Utfall 2022
Biljettintäkter	172 000	154 000	18 000	144 184
Övriga trafikintäkter	64 475	55 361	9 114	56 460
Regionersättning	391 803	381 290	10 513	338 396
Driftbidrag kommuner	424 329	434 656	-10 327	351 265
Övriga intäkter	65 599	49 250	16 349	50 661
Summa intäkter	1 118 206	1 074 557	43 649	940 966
Trafikkostnad buss	-608 142	-623 549	15 407	-525 852
Trafikkostnad tåg	-157 286	-118 432	-38 854	-85 857
Transportkostnad särskild kollektivtrafik	-210 386	-198 359	-12 027	-191 530
Summa trafikkostnader	-975 814	-940 340	-35 474	-803 239
Lönekostnader	-72 010	-63 418	-8 592	-50 061
Övriga personalkostnader/utbildning	-1 388	-1 888	500	-1 179
Summa personalkostnader	-73 398	-65 306	-8 092	-51 240
Lokal- och materialkostnader	-4 890	-7 457	2 567	-4 378
Kostnader underhåll hållplatser mm	-12 207	-6 395	-5 812	-8 054
Telefoni och IT-kostnader	-26 838	-30 898	4 060	-23 330
Försäljning och kommunikation	-3 800	-3 700	-100	-3 749
Kostnader övriga tjänster	-15 335	-14 768	-567	-12 008
Övriga kostnader	-1 844	-1 969	124	-1 790
Summa övriga kostnader	-64 914	-65 186	272	-53 309
Avskrivningar	-2 229	-1 985	-244	-3 057
Finansiella kostnader	-1 851	-1 740	-111	-1 531
Summa kostnader	-1 118 206	-1 074 557	-43 649	-912 376
Resultat	0	0	0	28 590

Under år 2024 tillkommer kundservicefunktionen för Tåg i Bergslagen i budgeten på både intäkts- och kostnadssidan.

I övriga trafikintäkter ingår framför allt intäkter för skolkort. Dessutom ingår egenavgifter för sjukresor och färdtjänst, intäkter för Resplus och Movingo, intäkter för resor mellan vårdinrättningar med mera.

I övriga intäkter ingår framför allt vidarefakturerings av allmän skolskjuts i Västerås, Köping, Arboga, Kungsör, Norberg och Skinnskatteberg samt till Tåg i Bergslagen för kundservicefunktion. Dessutom ingår intäkter för reklamförsäljning, provisionsintäkter, skolskjutsplanering, kommunikationsutrustning till taxibolag med mera.

I kostnader för övriga tjänster ingår externa konsulttjänster, provisionskostnader, inhyrd regionintern personal, regioninterna kostnader, skolskjutsplanering, nattbemanning beställningscentral, uppföljning av kundnöjdhet, medlemskap i Svensk kollektivtrafik och kontrollanter.

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

7 INTERN KONTROLL

I reglementet för internkontroll anges att Regionstyrelsen årligen ska upprätta en särskild plan för granskning och uppföljning av den interna kontrollen. Kontrollplanen ska inarbetas i förvaltningsplanen och rapporteras till Regionstyrelsen efter delårsrapport 2. Granskningen ska vara klar 2024-08-15.

Förvaltningens kontrollområden framgår i sammanställningen nedan. S=Sannolikhet, K=Konsekvens.

Kontrollområden som gäller regionövergripande:

Risk	Gransknings- område	Berört reglemente, policy eller regler	Riskvärde (väsentlighet och risk)	Ansvarig för granskning	Metod för granskning
Avtal gällande personal följs inte vilket leder till merkostnader	Kontroll av ny lön vid förändrad anställningsform i samma uppdrag.	Avtal, riktlinjer	(S=4, K=3) 12	CHR	Kontroll av avslutade tillsvidareanställningar som har följts av timanställning under perioden 2023-06-01 – 2024-05-31.
Risk för bristande lagefterlevnad egenkontroll miljö	Kontroll att egenkontroll miljö genomförs	Lag och riktlinje	(S=4, K=3) 12	Hållbarhet	Kontroll att alla egenkontroller miljö genomförts enligt plan
Bedömning av kemiska arbetsmiljö- och miljörisker genomförs inte enligt lagkrav och fastställd rutin, vilket leder till risk för människors hälsa, miljö, patientsäkerhet samt bristande lagefterlevnad	Kontroll att bedömning av kemiska arbetsmiljö- och miljörisker sker	Lag och rutiner	(S=4, K=3) 12	Hållbarhet	Stickprovskontroll.
Bristande avtalstrohet vid inköp får ekonomiska konsekvenser	Kontroll av om inköpen görs utifrån upphandlade eller direktupp-handlade avtal	Inköpspolicy	(S=3, K=3) 9	CE	Stickprovskontroll av om inköp som görs av annan än upphandlad leverantör görs via tillåten direktupphandling och om artiklarna som köps av upphandlade leverantörer ingår i avtalet.
Risk för förtroendeskada när man inte följer riktlinjer, exempelvis representation, löneavtal med flera.	Kontroll av efterlevnad av representationsriktlinje	Regler och riktlinje	(S=3, K=4) 12	CE och HR	Kontroll om debiteringar i april-maj 2024 gällande möjliga konton (representation, livsmedel, köp av mat med flera) följer riktlinjen (även eventuell förmånsbeskattning).
Risk att passerkort/nycklar används av obehöriga	Kontroll av om personer med passerkort/nycklar har rätt behörighet.	Riktlinjer	(S=3, K=4) 12	CA	Stickprovskontroller på passerkort/nycklar

Förvaltningsplan 2024-2026 Kollektivtrafikförvaltningen

Kontrollområden som gäller förvaltningen

Risk	Granskningsområde	Berört reglemente, policy eller regler	Riskvärde (väsentlighet och risk)	Ansvarig för granskning	Metod för granskning
Risk för att fel ersättning betalas till taxibolagen	Kontroll att medarbetare har den behörighet de behöver i stödsystem för särskilda persontransporter		(S=3, K=4) 12	Enhetschef Beställningscentralen	Kontroll att alla behörigheter i stödsystem för särskilda persontransporter är på rätt nivå
Risk för att fel ersättning betalas till taxibolagen	Kontroll att det finns dokumenterade rutiner	Avtal med taxibolag	(S=2, K=4) 8	Enhetschef Beställningscentralen	Kontroll att dokumenterad rutinbeskrivning finns
Risk för att fel ersättning betalas till taxibolagen	Kontroll att alla priser ligger rätt i stödsystem för särskilda persontransporter	Avtal med taxibolag	(S=2, K=4) 8	Enhetschef Beställningscentralen	Risk för att fel ersättning betalas till taxibolagen
Bristande informations-säkerhet	Informations-säkerhet - att medarbetarna genomgått grundläggande informations-säkerhetsutbildning	Informations-säkerhets-policy	(S=3, K=3) 9	Berörd chef	Kontroll via kompetensplatsen

8 INTERN REFERENS

Denna förvaltningsplan är beslutad av Kollektivtrafikförvaltningen 2023-10-26, §
Diarienummer: KTM 230056

9 UNDERSKRIFTER

Denna förvaltningsplan har upprättats i två exemplar, varefter förvaltningsplanen undertecknats och fördelats med ett exemplar till vardera part.

Västerås
Kollektivtrafiknämnden

Västerås
Kollektivtrafikförvaltningen

Jenny Landernäs

Arne Andersson